

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

06 лютого 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 171/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:
головуючого - Тітова Ю.Г.,
членів Комісії: Лукаша Т.В., Макарчука М.А.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата на зайняття вакантної посади судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Островича Сергія Ернестовича в межах конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 02 серпня 2018 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 185/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема 26 посад У Касаційному адміністративному суді.

У серпні 2018 року Острович С.Е. звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою (далі - конкурс).

Участь у конкурсі Острович С.Е. бере як особа, яка має стаж роботи на посаді судді згідно з вимогами, визначеними пунктом 1 частини першої статті 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року № 1402-VIII (далі-Закон № 1402-VIII).

Відповідно до рішення Комісії від 08 жовтня 2018 року №82/вс-18 Островича С.Е. допущено до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 231/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання 157 кандидатів у межах конкурсу на зайняття 26 вакантних посад суддів Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду.

Метою кваліфікаційного оцінювання є визначення здатності кандидата на посаду судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за критеріями:

компетентність (професійна, особиста, соціальна), професійна етика та доброчесність (частини перша та друга статті 83 Закону № 1402-VIII).

За результатами кваліфікаційного оцінювання кандидата на посаду судді вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду Комісія ухвалює одне з двох рішень про підтвердження або непідтвердження його здатності здійснювати правосуддя у відповідному суді, а також визначає рейтинг кандидата для участі в конкурсі (пункт 4 частини п'ятої статті 81 Закону № 1402- VIII).

Закон передбачає проведення кваліфікаційного оцінювання у два етапи: «Складення іспиту», «Дослідження досьє та проведення співбесіди» (частина перша статті 85 Закону № 1402- VIII).

Рішенням Комісії від 27 грудня 2018 року № 327/зп-18 затверджено загальні результати іспиту у кваліфікаційному оцінюванні в межах конкурсу, згідно з якими Острович С.Е. отримав 150,25 бала. Цим же рішенням Островича С.Е. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» в межах конкурсу.

Острович С.Е. склав тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, за результатами якого підготовлено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення передбачено, що визначення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 у чинній редакції (далі — Положення) здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання (пункт 1 глави 6 Положення).

Відповідно до статті 87 Закону № 1402-VIII з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності (далі — ГРД), яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

До Комісії 29 січня 2019 року надійшов затверджений Громадською радою доброчесності 26 січня 2019 року висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Островича С.Е. критеріям доброчесності та професійної етики.

За результатами співбесіди з кандидатом Островичем С.Е., що проводилась Комісією у складі колегії у відкритому засіданні, відеотрансляція якого відбувалась у режимі онлайн, заслухавши доповідача, уповноваженого

представника ГРД - Валька О.І., кандидата Островича С.Е., дослідивши матеріали суддівського досьє та досьє кандидата, Комісія дійшла висновку про невідповідність кандидата на посаду судді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду критеріям професійної етики та добросовісності з огляду на таке.

За результатами дослідження суддівського досьє кандидата Комісія встановила, що Острович С.Е. є суддею у відставці. Згідно з рішенням Вищої ради правосуддя від 09 березня 2017 року № 458/0/15-17 Островича С.Е. на підставі його заяви звільнено з посади судді Вищого адміністративного суду України відповідно до пункту 4 частини шостої статті 126 Конституції України у відставку.

Суддівський стаж кандидата Островича С.Е. складається з його діяльності на посаді державного арбітра в Державному арбітражі при Київському міськвиконкомі (травень 1983 року - березень 1987 року), у Державному арбітражі УРСР (березень 1987 року - березень 1991 року) та роботи на посаді судді у господарському (арбітражному) суді м. Києва (травень 1999 року - серпень 2001 року), у Київському апеляційному господарському суді (з вересень 2001 року - квітень 2010 року), у Вищому адміністративному суді України (з квітня 2010 року до відставки).

Протягом 1999-2007 років кандидат займав адміністративні посади заступника голови та першого заступника голови суду в судах господарської юрисдикції першої та апеляційної інстанцій.

Водночас, перебуваючи в статусі судді, Острович С.Е. протягом квітня 2007 року - лютого 2008 року виконував повноваження першого заступника Голови Державної податкової адміністрації України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 04 квітня 2007 року , 27 лютого 2008 року №№ 133-р, 41-р відповідно). Згідно з повідомленими кандидатом у пункті 8 розділу «Інша діяльність» анкети відомостями у 2002 році він брав участь у виборах народних депутатів до Верховної Ради України. Згідно з інформацією, повідомленою Громадською радою добросовісності, у 2006 році Острович С.Е., брав участь у місцевих виборах в м. Києві за виборчим списком місцевої організації Партії регіонів.

Острович С.Е. пояснив, що у період роботи на посаді першого заступника голови Державної податкової служби України повноважень судді не здійснював. Заяву про звільнення з посади судді подавав, проте внаслідок внутрішньополітичної кризи у 2006-2007 роках в Україні та розпуск Верховної Ради України ця заява не розглядалась. Повноваження судді під час зайняття посади в органі виконавчої влади зупинялись на підставі наказу голови суду. Наведені обставини були предметом дослідження дисциплінарними органами, проте до дисциплінарної відповідальності він не притягувався.

Стосовно участі у політичній діяльності, кандидат пояснив, що на час виборів до Верховної Ради України він брав відпустку і лише після закінчення виборчого процесу повертався до здійснення повноважень судді. Участь у

місцевих виборах за виборчим списком партії взагалі не вимагала від нього будь-яких додаткових дій.

Проте Комісія критично оцінює пояснення Островича С.Е., оскільки норми чинного у період 2002-2008 років законодавства, яке визначало статус, права та обов'язки судді містили вимоги щодо несумісності. Суддям заборонялось належати до політичних партій та профспілок, брати участь у будь-якій політичній діяльності, мати представницький мандат, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої (стаття 5 Закону України «Про статус суддів»). Зазначені заборони містяться і в нормах чинного Закону № 1402-VIII.

З цими вимогами законодавства кореспондуються норми Кодексу професійної етики судді, затвердженого рішенням V з'їзду суддів України від 24.10.2002 року (далі - Кодекс), які визначають стандарти позасудової поведінки судді. Зокрема статті 3 Кодексу та статті 16 Кодексу (у редакції рішення XI з'їзду суддів України від 22.02.2012 року).

Особа у статусі судді зобов'язана дотримуватися правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та непідкупності суддів, (пункт 2 частини сьомої статті 56 Закону № 1402- VIII).

Зайняття Островичем С.Е. посади в іншому органі державної влади, самовисування та висування від політичної партії у виборчому процесі, що вказує на реалізацію ним політичного інтересу, як основи політичної діяльності, є несумісними із зайняттям посади судді.

Встановлені Комісією обставини дають підстави для обґрунтованого сумніву в недотриманні кандидатом Островичем С.Е. установлених законом обмежень та етичних норм під час здійснення повноважень судді.

За результатами проведеної співбесіди Комісія встановила, що згідно з задекларованими кандидатом відомостями у декларації особи, уповноваженої на виконання функції держави або місцевого самоврядування за 2017 року йому з 2003 року на праві власності (100%) належить квартира 224 кв.м. в м. Києві. Цю інформацію кандидат підтвердив копією свідоцтва про право власності, виданою 24 травня 2003 року на підставі наказу Головного управління житлового забезпечення Київської міської державної адміністрації від 23 квітня 2003 року № 677-С/КІ. Згідно з цим свідоцтвом власником квартири є кандидат.

Разом з цим згідно з матеріалами суддівського досьє, у декларації про майно доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012 рік Острович С.Е. декларував лише право користування зазначеною квартирою, в інших деклараціях за 2013-2015 роки взагалі не декларував відомості на якому праві йому належить ця квартира.

Кандидат пояснив це помилкою при заповненні декларацій, проте Комісія встановила, що схожі відомості кандидат задекларував і щодо автомобіля марки Mercedes CL, 2010 року випуску, набутого ним у власність у 2010 році.

За словами Островина С.Е квартиру 224 кв.м. він одержав як суддя від держави на сім'ю з п'яти осіб (він, дружина, дочка, батьки дружини), яку вони приватизували на всіх членів сім'ї. З 2016 року в квартирі 224 кв.м. мешкає донька, а він з іншими членами сім'ї (дружина та її батьки) мешкають в житловому будинку 530 кв.м в Київській області, право власності дружини на який зареєстровано у 2010 році. Однак, ці пояснення не узгоджуються з задекларованими кандидатом відомостями та наданими Комісії документами про право власності.

Також у деклараціях про майно доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2012-2015 роки та в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015-2017 роки кандидат жодного разу не декларував батьків дружини членами сім'ї. З 2016 року кандидат не декларує членом сім'ї і дочку.

Відповідно до аналітичної довідки Національного антикорупційного бюро України стосовно майнових прав кандидата та пов'язаних з ним осіб, його дочка, яка працює секретарем в Окружному адміністративному суді м. Києва, набула у власність Mercedes-Benz GL 350 CDI 4 MATIC (2015 року випуску).

Острович С.Е. не задекларував зазначену інформацію. За його словами вказаний автомобіль дочці подарував її цивільний чоловік, який є громадянином Франції та співвласником мережі магазинів «Leroy Merlin». Зараз він не працює в Україні. Доказів на підтвердження такої інформації кандидат не надав Комісії.

Встановлені під час співбесіди факти, подані кандидатом документи та надані ним пояснення у сукупності свідчать про їх непослідовність, плутаність та невідповідність відображеним у деклараціях відомостям. Тому у Комісії залишились обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата критерію доброчесності. Кандидат не продемонстрував під час співбесіди бажання підтвердити джерела походження майна.

Кваліфікаційне оцінювання Островича С.Е. проводиться в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, що зумовлює перевірку кандидатів на відповідність найвищим стандартам та встановлення відсутності щонайменшого обґрунтованого сумніву в чеснотах майбутнього судді Верховного Суду.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критеріїв особистої компетентності, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Комісія вважає, що Острович С.Е. у межах цього кваліфікаційного оцінювання не підтвердив відповідності вимогам професійної етики та доброчесності, тому за критерієм «Професійна етика» та «Доброчесність» кандидата оцінено у 0 балів кожний.

Відповідно до підпункту 4.10.8 пункту 4.10 Регламенту за результатами співбесіди Комісія у складі колегії ухвалює рішення про підтвердження або непідтвердження здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Регламентом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Положенням, Комісія у складі колегії

вирішила:

визнати Островича Сергія Ернестовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя у Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії

Т.В. Лукаш

М.А. Макарчук